

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

119Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ – 10, 11 ΚΑΙ 12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενδιάμεση επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου»

(2017/C 088/01)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση/αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 — Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα (COM(2016) 603 final) ⁽¹⁾ και το συνοδευτικό της έγγραφο·
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Ενδιάμεση επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)» ⁽²⁾·
1. λαμβάνει υπό σημείωση την αναλυτική πρόταση σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση του ΠΔΠ που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 14 Σεπτεμβρίου 2016·
 2. τάσσεται υπέρ της σύνδεσης των διαπραγματεύσεων επί της ενδιάμεσης επανεξέτασης με τη διαδικασία του προϋπολογισμού για τον ενωσιακό προϋπολογισμό του 2017· αυτό το χρονοδιάγραμμα θα επιτρέψει την έγκαιρη έγκριση της ενδιάμεσης επανεξέτασης αφήνοντας περιθώρια για συζητήσεις σχετικά με το επόμενο ΠΔΠ μετά το 2020·
 3. εκφράζει την απογοήτευσή της σχετικά με την έλλειψη φιλοδοξίας εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία παρουσιάζει απλώς μια επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ), το οποίο έχει ήδη φτάσει στα όριά του, αντί να προτείνει μια πλήρη αναθεώρηση, η οποία θα εξασφαλίσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες προκλήσεις και να διασφαλίσει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ εστιάζεται σε τομείς που οδηγούν στη βιώσιμη ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, με μια ισχυρή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία· αναμένει ότι με το επόμενο ΠΔΠ θα επιτευχθεί ένα σημαντικό βήμα προς τον εκσυγχρονισμό του ενωσιακού προϋπολογισμού, ενώ, ταυτόχρονα, θα εξασφαλιστούν οι δυνατότητες για την αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων, καθώς και των νέων προτεραιοτήτων που έχουν ανακύψει·
 4. υπογραμμίζει ότι η προτεινόμενη ενδιάμεση επανεξέταση αντανακλά την προσέγγιση που έχει υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή «προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα», προβληματίζεται, ωστόσο, για το γεγονός ότι το ποσοστό απορρόφησης των προγραμμάτων της ΕΕ αποτελεί προφανώς το βασικό κριτήριο για τις προτεινόμενες αλλαγές στις πιστώσεις· επιπλέον, επαναδιατυπώνει το αίτημά της προς τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τα οποία καλεί να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στη διαδικασία αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας όλων των ενωσιακών προγραμμάτων·
 5. απορρίπτει σθεναρά την εντύπωση που αποκομίζεται από την ανακοίνωση σχετικά με το ΠΔΠ ότι τα προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης δεν λειτουργούν και τονίζει το γεγονός ότι, παρά τις καθυστερήσεις που παρουσιάστηκαν στην υιοθέτηση των κανονισμών για τα ΕΔΕΤ και παρά την εξαιρετικά περίπλοκη διαδικασία προγραμματισμού, έχουν δρομολογηθεί περισσότερα από 200 000 έργα, ενώ 46 δισεκατ. ευρώ από τους πόρους των ΕΔΕΤ έχουν ήδη δεσμευτεί για τη συγχρηματοδότηση έργων αξία 68 δισεκατ. ευρώ·

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52016DC0603>

⁽²⁾ Γνωμοδότηση COR 9/2016

6. ως προς τούτο, προειδοποιεί ότι πιθανή αναστολή τόσο της χρηματοδότησης μέσω των διαρθρωτικών ταμείων όσο και των ενωσιακών επενδύσεων στην Ισπανία, στην Πορτογαλία και σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος θα αποβεί εις βάρος της εφαρμογής του προγράμματος. Υπενθυμίζει δε ότι α) η ΕτΠ έχει αντιταχθεί στη μακροοικονομική αιρεσιμότητα, καθότι έτσι πλήττονται οι δήμοι και οι περιφέρειες, β) τούτο θα αντίκειται στην ήδη εφαρμοσθείσα απόσυρση των κυρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1173/2011 για την αποτελεσματική επιβολή της δημοσιονομικής εποπτείας στη ζώνη του ευρώ και γ) υπονομεύει την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 της ΣΛΕΕ και στο υπ' αριθ. 2 πρωτόκολλό του. Για τους λόγους αυτούς, ζητεί οιαδήποτε αναστολή να είναι μηδενική λαμβανομένης υπόψη της κοινωνικής και οικονομικής συγκυρίας, της ανεργίας και των συνεπειών της αναστολής αυτής στις εθνικές οικονομίες, όπως προβλέπει το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 (κανονισμός περί κοινών διατάξεων).

7. ανησυχεί ιδιαίτερα για την τάση «**συγκεντρωτισμού**» που διαγράφεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ, η οποία είναι σαφώς αντίθετη προς την εξεύρεση εξατομικευμένων λύσεων στις τοπικές και τις περιφερειακές προκλήσεις· η μείωση του αριθμού των προγραμμάτων επιμερισμένης διαχείρισης θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην υποχρέωση που προβλέπει η Συνθήκη της ΕΕ για οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, καθώς και στις αρχές της επικουρικότητας, της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

8. εκφράζει τη λύπη της που οι προσαρμογές των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής περιλαμβάνονται στην ενδιάμεση αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και ενώ είναι υποχρεωτικές σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού για το ΠΔΠ, οι προσαρμογές αυτές δεν θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω διαπραγμάτευσης·

9. επικροτεί, καταρχήν, την πρόταση για **επέκταση και ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)**, η οποία θα αποτελέσει θέμα ξεχωριστής γνωμοδότησης της ΕτΠ· αναμένει περαιτέρω βελτιώσεις στους τομείς της προσθετικότητας, της γεωγραφικής και τομεακής κάλυψης, καθώς και στο πεδίο της διαφάνειας· επαναλαμβάνει το αίτημά της για δέουσα αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του ΕΤΣΕ, ιδίως σε ό,τι αφορά τις συνέργειές του με τους πόρους των ΕΔΕΤ και τη μέχρι σήμερα συμβολή τους στην εδαφική συνοχή· εκτός αυτού, προσβλέπει σε μια στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναφορικά με τον έλεγχο της εφαρμογής του ΕΤΣΕ με την ελπίδα ότι οι περιφέρειες θα συμμετέχουν περισσότερο στη διακυβέρνηση προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική ενοποίηση με την πολιτική συνοχής·

10. επιδοκιμάζει την προτεινόμενη αύξηση των χρηματοδοτικών πιστώσεων για το πρόγραμμα «**Ορίζοντας 2020**» και τον **μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»**, υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι αυτές οι αυξήσεις δεν αντισταθμίζουν τις αρχικές δημοσιονομικές περικοπές στα δύο προαναφερόμενα προγράμματα, όταν δημιουργήθηκε το ΕΤΣΕ·

11. λαμβάνει υπό σημείωση την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού και την πρόθεσή της να απλουστεύσει τους κανόνες προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που συνδέονται με τη διοικητική πολυπλοκότητα και τα σφάλματα στην πολιτική συνοχής, ιδίως όσον αφορά την υλοποίηση προγραμμάτων που υπόκεινται σε επιμερισμένη διαχείριση και την ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των επιδοτήσεων και των χρηματοδοτικών μέσων· η αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού θα αποτελέσει αντικείμενο ξεχωριστής γνωμοδότησης·

12. επικροτεί την αύξηση των πιστώσεων του προϋπολογισμού που προορίζονται για την **πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ)** και για το **πρόγραμμα Erasmus+**, αλλά εκφράζει την απογοήτευσή της για την έλλειψη πρωτοβουλιών με στόχο την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας·

13. λαμβάνει υπόψη τα μέτρα ευελιξίας που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή —ειδικά τη δημιουργία ενός **αποθεματικού κρίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης** για την επαναχρησιμοποίηση των ήδη αποδεδειγμένων πιστώσεων, την κατάργηση των ετήσιων ανώτατων ορίων για τα συνολικά περιθώρια των πιστώσεων πληρωμών και τη στοχευμένη χρήση της τεχνικής προσαρμογής των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής· αναγνωρίζει ότι αυτά τα στοιχεία συνιστούν ικανοποιητικά βήματα προόδου προς την αντιμετώπιση των σημερινών κρίσεων με έναν πιο ευέλικτο προϋπολογισμό της ΕΕ·

14. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν προτείνει στην ενδιάμεση επανεξέταση πρόσθετα μέτρα για την επίλυση των διαφόρων κρίσεων στην ΕΕ που σχετίζονται με την κοινή γεωργική πολιτική, όπως η συγκέντρωση της παραγωγής, η αύξηση του παγκόσμιου ανταγωνισμού, η μείωση του εργατικού δυναμικού και η αυξανόμενη αγροτική παρακμή, που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν οι γεωργοί, οι καταναλωτές και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης έως τη λήξη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου·

15. υπό το πρίσμα της φιλόδοξης **παγκόσμιας συμφωνίας για το κλίμα που επετεύχθη στο Παρίσι το 2015**, η ΕτΠ υπενθυμίζει την εκπλήρωση του στόχου **να διατίθεται το 20 % των δαπανών της ΕΕ** σε έργα και πολιτικές αλλά υπογραμμίζει ότι αυτό το σχήμα αντιπροσωπεύει ένα ελάχιστο και ότι πιθανόν χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες για να διασφαλιστεί ότι μπορεί να διατηρηθεί μέχρι το 2020·

16. επικροτεί τη **λεπτομερή μεσοπρόθεσμη πρόβλεψη για τις πληρωμές**, στην οποία εξετάζονται οι προβληματισμοί σχετικά με τις συσσωρευμένες καθυστερημένες πληρωμές που εμφανίζει το τρέχον ΠΔΠ· ανησυχεί, εντούτοις, για τις μελλοντικές πληρωμές, λαμβανομένων υπόψη των διαρκών καθυστερήσεων στην εκτέλεση των προγραμμάτων που υπόκεινται σε επιμερισμένη διαχείριση· αναδεικνύει την ευθύνη των κρατών μελών και του Συμβουλίου για την εξασφάλιση επαρκών διαθέσιμων πιστώσεων πληρωμών στους ετήσιους προϋπολογισμούς, έτσι ώστε η ΕΕ να έχει τα μέσα να αντιμετωπίσει τις τρέχουσες προκλήσεις·

17. προβληματίζεται για το γεγονός ότι, παρά τις αυξήσεις στους τομείς 3 και 4 για την αντιμετώπιση της προσφυγικής και μεταναστευτικής κρίσης, τη δημιουργία ενός αποθεματικού κρίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη δημιουργία ενός «**ευέλικτου αποθεματικού**», οι διαθέσιμοι πόροι στο τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) είναι ανεπαρκείς για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων απαιτήσεων στον ενωσιακό προϋπολογισμό σε ό,τι αφορά την υποδοχή, την κατανομή και την ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών ή την προστασία στις χώρες καταγωγής τους· υπενθυμίζει στο πλαίσιο αυτό, ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν σημαντικές αρμοδιότητες όσον αφορά την υποδοχή και την ενσωμάτωση των μεταναστών και ότι, συνεπώς, η άμεση πρόσβαση σε σχετικές ευκαιρίες χρηματοδότησης από την ΕΕ θα τις βοηθήσει τα μάλα να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις· προειδοποιεί ότι η αύξηση της ευελιξίας δεν αποτελεί τη λύση για τους ανεπαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους·
18. λαμβάνει υπό σημείωση την πρόταση για τη δημιουργία ενός **Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ)** και θα εξετάσει το ζήτημα αυτό λεπτομερέστερα σε μια ξεχωριστή γνωμοδότηση·
19. λαμβάνει γνώση του γεγονότος ότι η δυνητική αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να έχει αντίκτυπο στο τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ)· εκφράζει την ανησυχία της για τις συνέπειες στην τρέχουσα εφαρμογή πολλών προγραμμάτων της ΕΕ και συνιστά την έγκαιρη συμμετοχή της ΕτΠ στις περαιτέρω συζητήσεις για την αναθεώρηση του τρέχοντος ΠΔΠ·
20. επιδοκιμάζει το κεφάλαιο «**Προς το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο**», το οποίο συνιστά μια αρχική συμβολή στην ευρύτερη συζήτηση σχετικά με το μέλλον του προϋπολογισμού της ΕΕ· καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ σε έναν αρχικό διάλογο με τις πόλεις και τις περιφέρειες της Ευρώπης όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, τη δομή και τα μέσα του επόμενου ΠΔΠ και σκοπεύει να προετοιμάσει σε εύθετο χρόνο τις σχετικές προτάσεις της·
21. αναθέτει στον πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Βρυξέλλες, 12 Οκτωβρίου 2016.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Markku MARKKULA